

**УГОДА
МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ ТА
УРЯДОМ РЕСПУБЛІКИ МАКЕДОНІЯ
ПРО СПРИЯННЯ ТА ВЗАЄМНИЙ ЗАХИСТ ІНВЕСТИЦІЙ**

Уряд України та Уряд Республіки Македонія, далі "Договірні Сторони",

бажаючи зміцнити економічне співробітництво для взаємної вигоди для обох країн,

маючи намір створити та підтримати сприятливі умови для інвестицій інвесторів однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони,

визнаючи необхідність сприяння та захисту іноземних інвестицій з метою наближення економічного процвітання обох Договірних Сторін,

домовились про наступне:

**СТАТТЯ 1
Визначення**

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" означає будь-який вид цінностей, інвестованих інвестором однієї Договірної Сторони за умови, що вони були зроблені згідно із законодавством та правилами іншої Договірної Сторони, та включатиме, зокрема але не виключно:

- а) рухоме та нерухоме майно, а також будь-які інші права власності, такі як зобов'язання, заставні та інші права згідно із законодавством;
- б) акцій, корпоративні права та будь-які інші види участі у компанії;
- в) грошові вимоги та вимоги будь-яких прав, які мають економічну цінність;
- г) права інтелектуальної власності, включаючи авторські права, торгові марки, патенти, промислові дизайни, технічні процеси, ноу-хау, торгові секрети, торгові назви та гудвлі, пов'язані з інвестицією;
- д) будь-які права, гарантовані законодавством або угодою, такі як концесії, надані згідно з відповідними правилами, які регулюють виконання діяльності, включаючи розвідку, переробку, видобування та експлуатацію природних ресурсів.

2. Термін "інвестор" означає будь-яку фізичну або юридичну особу Договірної Сторони, яка інвестувала, інвестує або збирається інвестувати на території іншої Договірної Сторони.

- а. термін "фізична особа" використовується по відношенню до обох Договірних Сторін до будь-якої фізичної особи, яка є громадянином Договірних Сторін.
- б. термін "юридична особа" використовується по відношенню до будь-якої юридичної особи, включаючи підприємства, компанії, корпорації, ділові асоціації та, або організації, встановлені або організовані згідно чинного законодавства обох Договірних Сторін, які мають розташування на території цих Договірних Сторін;
3. термін "доходи" означають суми, отримані від інвестиції, і зокрема, прибутки, відсотки, дивіденди, роялті та плату за послуги, включаючи реінвестований капітал та капітальні надходження;
4. Термін "територія" означає територію Республіки Македонія і територію України, включаючи землю, воду та в повітрі, над якими зацікавлена Держава виконує згідно до міжнародного законодавства суверенні права і юрисдикцію над такими районами.
5. Будь-яка зміна форми інвестиції не змінює її характеру як інвестиції.

СТАТТЯ 2

Сприяння і допуск інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона повинна сприяти на своїй території інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони та допускатиме такі інвестиції згідно до її законодавства та правил.
2. Якщо Договірна Сторона допускає інвестицію на свою територію, вона повинна надавати згідно до свого законодавства та правил необхідні дозволи у зв'язку з такою інвестицією та з виконанням ліцензійних угод та контрактів на технічну, комерційну та адміністративну допомогу. Кожна Договірна Сторона, у разі необхідності, сприятиме наданню необхідних дозволів щодо діяльності консультантів та інших кваліфікованих осіб іноземного громадянства.

СТАТТЯ 3

Захист та режим інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона захищатиме на своїй території інвестиції, зроблені згідно до її законодавства та правил інвесторами іншої Договірної Сторони і не повинна впливати з необґрунтованих або дискримінаційних причин управління, підтримання, використання, володіння, розширення, продаж і, в разі такого випадку, ліквідації таких інвестицій.

2. Кожна Договірна Сторона гарантуватиме належне та рівне ставлення на своїй території інвестиціям іншої Договірної Сторони. Таке ставлення не може бути менш сприятливим, ніж те, яке надано кожною Договірною Стороною інвестиціям, здійсненим своїми власними інвесторами або інвесторами будь-якої третьої держави.

3. Положення пунктів 1 та 2 цієї статті не стосуються привілеїв, які Договірні Сторони надають інвесторам будь-якої третьої держави у зв'язку з їх членством або принадлежністю до вільних торгових зон, митних союзів, спільних ринків, існуючих або майбутніх конвенцій про уникнення подвійного оподаткування, або будь-яких міжнародних угод або домовленостей стосовно частково або в цілому оподаткування.

СТАТТЯ 4 **Експропріація і компенсація**

1. Жодна Договірна Сторона не буде здійснювати заходів по експропріації, націоналізації або будь-які інші заходи, що мають еквівалентний ефект проти інвестицій, які належать інвесторам іншої Договірної Сторони, за винятком, якщо ці заходи здійснені для суспільних інтересів, на недискримінаційній основі і згідно до процесуального законодавства і впроваджуються при забезпеченні ефективної та адекватної компенсації.

Сума такої компенсації буде дорівнювати ринковій вартості експропрійованої інвестиції безпосередньо до моменту експропріації або перед тим, коли про загрозу експропріації стало загальновідомо. Компенсація за збитки включатиме також відсотки, нараховані на основі річної ставки LIBOR з дати націоналізації до дати виплати.

2. Сума компенсації встановлюватиметься в конвертованій валюті та вільно переказуватиметься та виплачуватиметься без зайвих затримок особі, яка має на це право, не зважаючи на його місце проживання або резиденцію.

Компенсація вважається здійсненою "без зайвих затримок", якщо вона проведена на протязі періоду, який звичайно необхідний для завершення процедури виплати компенсації.

Згаданий період наступатиме з дня визначення вартості експропрійованої інвестиції не перевищуватиме шести місяців.

3. Інвестори однієї Договірної Сторони, чиї інвестиції потерпіли втрати в результаті війни або іншого військового конфлікту, надзвичайного національного стану, заколоту, перевороту або безладу на території іншої Договірної Сторони буде надано режим, як

обумовлено в Статті 3, параграф 2, по відношенню до реституції, відшкодування, компенсації або іншого вирішення.

Остаточні платежі, якщо це можливо, переказуватимуться без затримки, у конвертованій та вільно переказуваній валюті.

СТАТТЯ 5

Перекази

1. Кожна Договірна Сторона, на чий території інвестиції були зроблені інвесторами іншої Договірної Сторони, гарантуватиметься таким інвесторам вільний переказ платежів, пов'язаних з інвестиціями, зокрема:

- а. капіталу та додаткових сум, необхідних для підтримки і розвитку інвестицій;
- б. доходів, прибутків, відсотків, дивідендів, та інших поточних доходів;
- в. фондів для розрахунків по кредитам, включаючи відсоток і які прямо пов'язані з інвестицією;
- г. роялті та плати за послуги;
- д. коштів, отриманих від повного або часткового продажу або від ліквідації інвестицій; та
- е. компенсації, згадані в статті 4.
- є. заробітки громадян одієї Договірної Сторони, яким дозволено працювати у зв'язку з інвестицією на території іншої.

2. Перекази здійснюються без затримок, у вільно конвертованій валюті, по офіційному обмінному курсу, дійсному на дату переказу, згідно до порядку, визначеного Договірною Стороною, на території якої була здійснена інвестиція, при умові, що всі фінансові зобов'язання у відношенні до Договірної Сторони були виконані.

3. Договірні Сторони зобов'язуються надавати переказам, згаданим в параграфі 1 та 2 цієї статті, режим не менш сприятливий, ніж той, що надається переказам, за походженням від інвестицій, здійсненим інвесторами будь-якої третьої Держави.

СТАТТЯ 6

Суброгація

1. Якщо Договірна Сторона або будь-яке з агентств здійснює платежі будь-яким інвесторам згідно до гарантій або страховок, які вона надала у зв'язку з інвестицією, інша Договірна Сторона визнаватиме дійсність суброгації на користь останньої Договірної Сторони або агентства будь-яких прав або повноважень отриманих інвестором.

Договірній Стороні або будь-якому з агентств, яким суброговано права інвестора буде надано ті ж права, якими користується інвестор і в тій мірі, в якій вони виконують такі права, вони виконуватимуть як права, так і обов'язки інвестора у відношенні до такої застрахованої інвестиції.

2. У випадку суброгації, як визначено у параграфі 1 цієї статті, інвестор не повинен виконувати надані права без дозволу Договірної Сторони або будь-якого призначеного нею агентства.

СТАТТЯ 7

Вирішення спорів між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони

1. Спори між одною з Договірних Сторін і інвестором іншої Договірної Сторони нотифікуватимуться письмово, включаючи детальну інформацію, інвестором приймаючій інвестицію Договірній Стороні. Будь-який спір між сторонами вирішуватиметься шляхом дружніх переговорів.

2. Якщо спір не вирішуватиметься дружнім шляхом на протязі шести місяців з дати письмового повідомлення, в якому інша Договірна сторона була повідомлена про предмет спору, зацікавлений інвестор може пропонувати, на свій власний вибір, що спір передаватиметься в:

- компетентний суд Договірної Сторони на чиїй території була здійснена інвестиція;
- в ad hoc арбітражний суд, встановлений згідно до Арбітражних Правил Процедури Комісії Об'єднаних Націй з питань Торгівельного Права (UNCITRAL);
- в Міжнародний Центр Вирішення Інвестиційних Спорів (ICSID), згідно з Конвенцією по Вирішенню Інвестиційних Спорів між Державами та Громадянами, відкритої до підписання з 18.03.1965 в м. Вашингтон DC, якщо обидві Договірні Сторони підписали цю Конвенцію.

8. Кожна Договірна Сторона нестиме витрати за свого власного члена суду та за його представництво в арбітражній процедурі; витрати на голову та інші витрати нестимуться в рівних частинах Договірними Сторонами. Суд може, проте, вирішувати, що більшу частину витрат нестиме одна з Договірних Сторін і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

Стаття 8

Вирішення спорів між Договірними Сторонами

1. Спори між Договірними Сторонами відносно тлумачення та використання положень цієї Угоди вирішуватимуться шляхом консультацій та переговорів по дипломатичним каналам.
2. Якщо Договірні Сторони не можуть дійти згоди на протязі шести місяців після початку спорів між ними, остання повинна, за письмовим запитом будь-якої з Договірних Сторін, бути передана до арбітражного суду, який створюватиметься наступним чином: Кожна Договірна Сторона призначатиме арбітра і ці два арбітра призначать голову, який повинен бути громадянином третьої Держави, яка підтримує дипломатичні стосунки з обома Договірними Сторонами.
3. Якщо одна з Договірних Сторін не призначила свого арбітра і не прийняла запрошення іншої Договірної Сторони зробити призначення на протязі двох місяців, арбітр призначатиметься згідно до запиту цієї Договірної Сторони Президентом Міжнародного Суду Справедливості.
4. Якщо два арбітра не можуть дійти згоди щодо вибору Голови на протязі двох місяців після їх призначення, останній призначатиметься згідно до запиту будь-якої Договірної Сторони Президентом Міжнародного Суду Справедливості.
5. Якщо у випадках, визначених в параграфах 3 та 4 цієї Статті, Президент Міжнародного Суду Справедливості не може виконувати зазначені функції, або якщо він є громадянином будь-якої Договірної Сторони, призначення робитиметься Віце-президентом, і, якщо останній також не може або є громадянином будь-якої Договірної Сторони, призначення робитиметься наступним за старшинством суддею арбітражу, який не є громадянином будь-якої Договірної Сторони.
6. Згідно до інших положень, зроблених Договірними Сторонами, суд визначатиме свою процедуру. Суд досягатиме своїх рішення більшістю голосів.
7. Рішення суду остаточне і обов'язкове для кожної з Договірних Сторін.
8. Кожна Договірна Сторона нестиме витрати за свого власного члена суду та за його представництво в арбітражній процедурі; витрати на голову та інші витрати нестимуться в рівних долях Договірними

Сторонами. Суд може, однак, вирішити, що більшу частину витрат нестиме одна Договірна Сторона і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

СТАТТЯ 9

Використання інших правил і спеціальних зобов'язань

1. Якщо випадок обумовлений одночасно як цією Угодою та іншою міжнародною угодою до яких приєдналися обидві Договірні Сторони, ніщо в цій Угоді не заважатиме будь-якій Договірній Стороні або будь-яким їхнім інвесторам, які володіють інвестиціями на території іншої Договірної Сторони користуватись перевагами тих правил, які є більш сприятливими для його випадку.

2. Якщо режим, який надаватиметься одною Договірною Стороною інвесторам іншої Договірної Сторони згідно до законодавства та правил або інших спеціальних контрактних зобов'язань є більш сприятливим ніж той, що наданий цією Угодою, застосовуватиметься більш сприятливий.

СТАТТЯ 10

Консультації та обмін інформацією

За запитом будь-якої Договірної Сторони, інша Договірна Сторона погоджуватиметься без затримок на консультації стосовно інтерпретації або використання цієї Угоди.

За запитом будь-якої Договірної Сторони, повинен відбуватися інформаційний обмін в разі змін законодавства, правил, рішень, адміністративних норм або процедур або політики іншої Договірної Сторони, які мають *вплив* на інвестиції, зазначені в цій Угоді.

СТАТТЯ 11

Можливості використання

Положення цієї Угоди використовуватимуться відносно інвестицій, зроблених інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони до, а також після набуття чинності цією Угодою.

Стаття 12

Набуття чинності

Ця Угода набуває чинності з останньої дати, коли будь-яка Договірна Сторона повідомила іншу письмово про те, що її внутрішні законодавчі вимоги для набуття чинності цією Угодою були виконані.

Стаття 13

Чинність та припинення дії

1. Ця Угода залишається чинною на десятирічний період і продовжуватиме бути чинною надалі на аналогічний період або періоди до того часу, коли за один рік до закінчення початкового або будь-якого наступного періоду будь-яка Договірна Сторона повідомить іншу Договірну Сторону про свій намір денонсувати Угоду.

Повідомлення про припинення дії набуватиме чинності через рік після дати отримання іншою Договірною Сторону.

2. Щодо інвестицій, які здійснені перед датою, коли повідомлення про припинення дії цієї Угоди стане чинним, положення статей лишатимуться чинними протягом десяти років з дати припинення дії цієї Угоди.

Вчинено в м. Києві “2” березня 1998 р. у двох дійсних примірниках, кожний українською, македонською та англійською мовою, всі тексти є рівно аутентичними. У випадку розбіжностей в при тлумаченні положень Угоди перевага надається тексту англійською мовою.

**ЗА УРЯД
УКРАЇНИ**

**ЗА УРЯД
РЕСПУБЛКИ МАКЕДОНИЯ**